

ved tredje Behandling at gaae ind paa den Tanke, men saaledes som i det Hele Behandlingen af den Sag gik, endte det med Opprettelsen af disse selvstændige Skolekommissioner, et Tilbagestrid til 1814. Jeg nærer den Forvisning, at, om end Erfaringen endnu ikke har godtgjort den Betragtning, som ledede mig til at modsætte mig disse Skolekommissioners Opprettelse, skulle de Erfaringer, der indhentes i den Henseende, nok gjøre det. Grændserne mellem saabanne Myndigheder ere bedre afstufne i Kjøbstadcommunalloven; men heller ikke npiagtig der. Der er ikke saa Tilfælde, som vidne om, hvor uheldigt i det Hele disse Bestemmelser om Skolekommissionernes Forhold til Sogneraadene ere, ogsaa for Udviklingen af Underviisningen i Communerne. Det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds (Klein), som ved de Endringsforslag, han har deeltaget i at stille til denne Sag, har — det skal jeg med Fornøjelse erkjende — ikke ringe Fortjeneste, indvendte mod Forslaget under Nr. 15, at det vilde være at gjøre Indgreb i den kommunale Frihed, naar man ikke gav Byraadet Lov til at overlade f. Ex. dette Spørgsmaal her til Skolekommissionen. Det forekommer mig dog at være en noget mærkelig Udtalelse. Det er det, at Beboerne i Communen kunne gjennem valgte Mænd bestyre deres Anliggender, men et Andet er det rigtignok, at disse valgte Mænd igjen kunne skyde Arbejdet fra sig og lægge det over paa middelbart valgte Folk. Det er dette Sidste, de ikke burde i dette Tilfælde, ligesom i saamange andre — men her tales nu kun om dette ene Tilfælde. Jeg finder det derhos ogsaa langt correctere, at det, som i Forslaget, hedder: „Tilsyn med Skoleunderviisningen og Lærernes Embedsførelse“ end „Tilsyn med Skolevæsenet“, idet dette Sidste let kan blive et mere omfattende Begreb. — Forslaget under Nr. 17 af de samme to ærede Medlemmer, som maastee kunde have været redigeret en Smule heldigere, skal jeg tillade mig at anbefale, da det er i Overeensstemmelse med, hvad der ifjor blev vedtaget i Communalloven, og naftet det maa betragtes som en Selvfølge, at Lærere ikke ville blive valgte til Medlemmer af Skolekommissionen, troer jeg dog, at det vistnok er det

Rigtige, at det staaer ligefrem i Loven. Den sidste Sætning i Forslaget under Nr. 15 kunde jeg have ønsket affattet noget anderledes, idet det vistnok, istedetfor at det hedder: „Naar... en af Sognepræsterne forlanger det“, burde hedde: „Naar... over Halvdelen af Medlemmerne forlanger det“; i andet Fald staae de øvrige Medlemmer i saa Henseende uden nogen Ret til at kunne faae et Kommissionsmøde istand, naar de ønske det; og med Hensyn til de Bemærkninger, som det ærede Medlem for Ribe Amts 3die Valgkreds (Kühnel) fremsatte i forrige Møde, da antager jeg, at det vilde være meget hensigtsmæssigt, om han i denne Anledning vilde forme et Forslag til 3die Behandling. — Hvad iøvrigt angaaer de Forslag, der ere stillede til denne Forhandling, da agter jeg at stemme for dem alle, idet jeg i alt Væsentligt anseer dem for at være en Forbedring af Lovudkastet saaledes som det er kommet til os fra Landstinget, men selv om disse Forslag blive vedtagne, saa finder jeg dog, at denne Lov vil være et meget tarveligt Udbytte af saa lange Forhandlinger igjennem 2 Samlinger. Jeg kan ikke nægte, for blot at nævne et enkelt Punkt, at det for mig er i højeste Grad mærkbart, at vi nu 20 Aar efter, at vi have faaet en fri Forsatning og dermed Grundlovens Løfte om, at Communerne maatte styre deres egne Anliggender, vedtage en Lov, ifølge hvilken man i Spidsen for Communens Bestyrelse sætter en kongelig Embedsmand. Dette er et Beviis paa, at vi ikke gaae for rask frem, at vi ikke tage for store Spring fremad i den Retning, som Grundloven ogsaa i dette Punkt har tilfagt, men da det foreliggende Lovforslag dog med Hensyn til Valgretsbestemmelserne har et lille Fortrin for den Lov, som man vedtog ifjor, saa veier dette Noget op imod den Plet paa Loven, som jeg kalder det, at Borgmesteren skal være født Formand i Byraadet, og forsaavidt bliver dette Lovudkast, dersom de ærede Medlemmers Forslag blive vedtagne, omtrent at stille i Niveau med den ifjor vedtagne Landcommunallov. De ere begge lige lidet tilfredsstillende, naar man stiller dem under Belysning af den vedkommende Paragraph i Grundloven, men det er jo en Selvfølge, at man, efter Sagens Gang i det Hele, ikke kan vente noget